

P. ALBÍN KVITA PÍŠE Z INTERNACE (NEJEN) MLADÉMU ČLOVĚKU

Osek 29. dubna 1951

+!

Milá Jiřko,

můžeš si myslit všelicos, proč Ti tak dlouho neděkuji za milé řádky. Nejlepší snad bude, když Ti řeknu, že se s mým dopisem skoro úplně opakovala historie toho Tvého prvního, až na to, že jsem nebyl nemocen a že při psaní nehledím na čmoudící komín nějaké továrny, ale na svěží, bohatě odstínovanou zeleň rozvíjejících se stromů a keřů naší zahrady a nedaleko za vysokou zdí kochá se můj zrak pohledem na jednu z hor, při jejichž úpatí mniši cisterciáci už před dávnými staletími vystavěli zdejší klášterní budovu, během věků už kolikrát zničenou, vydrancovanou, vypálenou, ale znovu postavenou s láskou a obětavostí, jako stráž veliké mariánské svatyně, která celému komplexu budov vévodí a skýtá zejména od Duchcova nádherné panorama. Bylo by tady neskutečně krásně, kdyby... Psal jsem Ti skutečně už před Tvým svátkem, ale dopis zůstal zapomenut ležet. Nezlob se proto na mne, svou gratulaci jsem přednesl Tomu, který ji může vyplnit do poslední čárečky. Je pochopitelné, že už máš jiný pohled na život než tehdy, když jsi sedávala v malých lavičkách na

Adresátka Jiřinka Krejčíříková s P. Kvitou

obecné, chápu, že máš i své starosti, kterých dříve nebylo a které do určitého věku stále porostou. Máme je všichni, a věř, že by nebyl život tak krásný, kdyby všechny problémy najednou byly vyřešeny, kdybychom měli všechno, nač si srdce vzpomene a po čem zatouží, kdyby vyschly slzy, zmizely mraky a den jak den s azurové báně nebes se na nás smálo to zlaté Boží slunce... Jsem mnoho zaměstnán, zatím však, co ruce pilně robí – mechanicky –,

mám mnoho času vzpomínat, přemýšlet, dělat plány. Jeden rok je za námi, člověk by se mohl stát netrpělivým, propadnout malomyslnosti a beznaději, ale nic z toho se nemůže zmocnit mé vůle a citů. Pán ví proč! Kdyby nás potřeboval ve světě, netrávili bychom svůj čas tak zdánlivě bezúčelně tady. Má s námi jistě své plány, jako je má s Tebou a s každým z nás. Nemůžeme Mu předpisovat, jak se má zařídit, ví lépe než my, co nás opravdu učiní šťastnými. Písemky máš už asi za sebou, ještě pár týdnů a dostaneš do rukou potvrzení o své zletilosti. Přeji Ti ze srdce, aby vše dob-

ře dopadlo, a budu ve svých modlitbách pamatovat. Chtěl bych být však také ještě svědkem, jak obstojíš při všech dalších životních zkouškách – na výbornou.

Vyřid' mé upřímné pozdravy na Vranovské i Tišnovské, a budeš-li mít někdy trochu chuti a času, napiš zas, ale o tomto dopise se nezmiňuj, půjde mimo naši cenzuru, kterou by asi neprošel. Pracuji v Duchcově v tzv. nastavebním kování (dříve Vichr), a najdou se všude lidé, kteří pomohou.

Tvůj P. Albín S.D.S.

fotografie archiv rodiny

ANKETA MEZI HUSOVICKÝMI OBČANY II.

V tomto čísle dokončíme anketu z minulého Srdíčka, při níž jsme každému respondentovi položili pět otázek týkajících se zkušeností s naší farností i s vírou jako takovou. Během sbírání odpovědí jsme zažili několik mimořádných setkání. Ať už to bylo s paní pocházející z Kyjeva (její odpovědi jsme zveřejnili v prvním díle ankety), která do kostela nechodí, ale vírou žije po svém, nebo jedním z mužů v této části ankety, s nímž jsme vedli podnětný rozhovor o tom, jestli se katolická církev odpoutala či neodpoutala od původních deseti přikázání a jak si představuje opravdovou víru. Lidé odpovídali ochotně. Nikdo z oslovených nás neodmítl a někteří se naopak rozpovídali, až to přesáhlo rámec naší ankety.

1. Navštívil/a jste někdy husovický kostel?
2. Víte, že na místní faře působí řád františkánů?
3. Myslíte si, že víra něco přináší?
4. Jaká je podle vás role kněze ve společnosti?
5. Máte nějakou představu, co kněží dělají?
Jak vypadá jejich den?

Žena, 25 let

1. Ano, byla jsem v něm mockrát, ale jeho pravidelnou návštěvnicí nejsem.
2. Ne, to nevím.
3. Ano, určitě. Každá víra člověku něco přináší – například pokoj na duši nebo vnitřní klid.
4. Myslím si, že je velká, ale sama s kněžími do styku nepřicházím. Účastním se jen ně-

kterých farních akcí, Husovického dne nebo rozsvěcování vánočního stromu.

5. Ne, nijak konkrétní. Asi jsou zavření někde na faře.

Žena, 60 let

1. Ano, občas se účastním mši, ale ne pravidelně. Každý rok na Vánoce navštěvuji půlnoční mši, moc se mi líbí její hudební doprovod.
2. Ano, vím. Dříve jsem prodávala v obchodě na rohu kousek od fary, takže jsem všechny františkány znala, protože ke mně chodili nakupovat.
3. Věřícím víra určitě pomáhá. Přináší jim naději, že existuje posmrtný život, že budou po smrti odměněni podle svých skutků zde na zemi.

4. Nevím.
5. Pracuji s mladými lidmi. Obdivuji jeptišky a bratry, že jsou moderní a jezdí například autem.

Muž, 35 let

1. Ano. Hluboce věřím v Boha, ale neuctívám kostely. Kostel je jen památka, kterou si lidé vymysleli a uctívají ji. Myslím si, že největší chrám je uvnitř těla a tam, kde se člověk modlí.
2. Ne, nevím.
3. Jsem křesťan, ale mám jiné názory, než jaké přináší katolická víra, ta mě nepřitahuje. Lidé si často mění víru podle sebe. Studoval jsem Bibli a podle mě v ní stojí něco jiného, než co říkají faráři. Farář se klaní křížům a obrazům, já to takto necítím. Bůh přece zakázal vztahovat se k modlám. Podle mě je pravou vírou judaismus. Nesouhlasím ani se zpovědí. Člověk by se neměl svěřovat člověku, ale jen Bohu. Taky se mi nelíbí chování některých věřících. V kostele jednájí slušně a laskavě, ale pak z něj vyjdou a vše je jinak. Ježíš nám nakonec ukáže, která víra je ta pravá.
4. Nevím. Kněz by měl uctívat Písmo svaté a podle toho vše vysvětlovat lidem.
5. Nemám.

Muž, 30 let

1. Nenavštívil.
2. Ano, to vím.
3. Určitě. Když člověk neví, co s vlastním životem, tak mu víra ukáže směr.
4. Role kněze je v současnosti více upozaděná než dříve. Pro některé lidi ale hraje velkou roli, například zde v Husovicích pravidelně vidám plný kostel.
5. Díky tomu, že jsem studoval pomocné vědy historické, tak nějakou představu mám.

Žena, 35 let

1. Ano, navštívila.
2. Víím.

3. Ano, určitě přináší. Celá naše rodina vyznává buddhismus.
4. Kněz má autoritu, úctu, úroveň. Líbilo se nám, jak místní kněz mluvil na mši o Vánocích.
5. Představuji si to zhruba tak, že ráno mají nějaké modlitby, pak četbu Písma, úklid, vyřizování různých záležitostí, nákupy a večer opět modlitby.

Žena, 70 let

1. Ano, od malička chodím do místního kostela.
2. Ano.
3. Určitě: přináší více klidu, jistotu.
4. Kněz by měl lidi lákat k víře, k návštěvě kostela. Například si vzpomínám na výborného kněze Stanislava Krátkého. Ten do kostela přitáhl hodně lidí, kostel byl vždy plný.
5. Přesně nevím. Ráno slaví mši, pak chodí za nemocnými lidmi, večer mají pak opět mši. A vím, že jezdí i do Soběšic.

Žena, 75 let

1. Ano.
2. Ano, vím.
3. Ano, myslím si, že něco přináší vnitřní víra. Ne taková ta víra, že jen chodím do kostela. Víru v něco člověk mít musí. Pro vše, co člověk dělá, musí mít nějakou víru. Na začátku je víra v Boha, pak víra v sebe sama, nakonec víra v bližní, ostatní a okolí. Víra je důležitá, protože člověka posiluje, pomáhá mu něčeho dosáhnout, ať už je to třeba víra v uzdravení nebo víra, že se něco povede.
4. Kněz je důvěrníkem lidí. Pomáhá s výchovou mladých, věnuje se jim a organizuje pro ně různé akce.
5. Žijí každodenní život jako ostatní lidé, a navíc přes den dodržují modlitby a kněžská nebo řádová pravidla. Přes den musí jako všichni nakoupit, uvařit, vyprat... Kromě toho se třeba věnují výuce náboženství, kde vzdělávají děti.

Miroslav Boudný, Markéta Špetíková

NÁMOŘNICKÝ PLES

Předposlední únorová sobota byla dnem, k němuž se ubírala velká očekávání husovické posádky. Už dlouho předtím započaly plány na velkolepou plavbu, která by byla oslavou našeho farního společenství. Přes náročné přípravy jsme nakonec díky všem, kteří přiložili ruku k dílu, opravdu mohli společně vyplout, okouzleni proměnou orelské tělocvičny na krásně vyzdobený sál a naladění na vlně skvělé kapely Byznys Time.

Sestava posádky byla vskutku různorodá. Kapitán lodi si na palubě vezl kromě námořníků a námořnic i piráty, dva z nich nás dokonce celým večerem provázeli. A tak jsme se po úvodním předtančení s názvem „Vyplouváme“ dostali plynule

do fáze „Party na palubě“. Na téměř nepřetržitě plném parketu bylo veselo, bohužel čas utíkal přímo zběsile a na řadu přišlo půlnoční překvapení v podání husovických krasoplavců, kteří si získali obdiv všech přítomných. Vystoupení naznačilo, že se naše plavba blíží ke svému konci, nicméně zábava pokračovala na plně obrátky až do pozdních nočních hodin.

Našemu velkému večeru předcházelo spousta práce, do níž se zapojil nespočet

farníků. Upřímně děkujeme za vaši nezištnou pomoc, bez které by ples neměl tak výjimečnou atmosféru. Přestože jsme oficiálně vypluli až v průběhu sobotního večera, díky vzájemné pomoci a podpoře jsme byli na jedné lodi už dlouho předtím. A tak zůstaňme na téhle palubě společenství i nadále, protože v jeho středu je ten, který nás bezpečně dovede do přístavu.

*Veronika Čermáková,
fotografie Miroslav Boudný*

STATISTIKA FARNOSTI ZA ROK 2019

Křty	
do jednoho roku	33
od jednoho roku (včetně) do sedmi let	5
od sedmi let (včetně) do čtrnácti let	0
od čtrnácti let (včetně)	2
celkem	40
Katechumeni	
věřící starší 14 let, kteří byli letos přijati mezi katechumeny liturgickým obřadem	0
První svaté přijímání	14

Břmování	
počet osob, jimž byla svátost udělena přímo ve farnosti	9
počet farníků, kteří byli ve farnosti připravováni	10
Sňatky	
s platností pro stát – mezi katolíky	1
– mixta religio, disp. cultus	0
jen s církevní platností – mezi katolíky	1
– mixta religio, disp. cultus	1
celkem	3
Pohřby	24

VE FARNOSTI SE UDÁLO Fašankový průvod

fotografie Vladimír Boudný

Masopustní úterý

fotografie Monika Kummerová

DVĚ POZVÁNKY NA FARNÍ POUTĚ

Farní pout' do Křtin

Pomalu ale jistě se blíží květen a s ním první květnová sobota, a to se v naší farnosti bude již po dvaadvacáté konat pout' do Křtin. Po loňské neplánované terénní vložce jsem pro letošek zvolil klasickou trasu prošlápnutou v roce 1999, tehdy ještě vedenou Jarkem Julínkem.

Pout' začneme v 8:00 v našem kostele. Vyjdeme asi v 8:15 přes Cacovice do Obřan. Tam budeme po 9. hodině. Kdo nebude stíhat nebo si chce o tři kilometry zkrátit cestu, může jet tramvají č. 4 na konečnou a přejít lávku na protější břeh. Dál půjdeme po levé straně Svitavy (po pravém břehu) k lávce na železničním mostě. Po ní přejdeme na protější břeh a budeme pokračovat do Bílovic. Před sokolovnou bude následovat krátká přestávka (asi do 10:45).

Dál se vydáme po červené značce k velkému dřevěnému kříži (u odbočení modré značky), kde si uděláme hodinovou přestávku na oběd. Pokračovat budeme dále po červené značce do Babic.

Do Babic mohou přijet linkovým autobusem ti, kteří se necítí na celou sedmnáct kilometrů dlouhou trasu letošní pouti. Z Babic do Křtin je to jen čtyři a půl kilometru. Do Babic se dostanete tramvají č. 4 odjíždějící ve 12:38 z náměstí Republiky. Vystoupíte na Proškově náměstí, odkud jede ve 12:55 autobus č. 75 do Bílovic. Z Bílovic pak ze zastávky pod nádražím odjíždí ve 13:14 autobus č. 210. (V Babicích na horní zastávce je tento autobus ve 13:31.)

Z Babic doputujeme všichni společně po červené značce do Křtin okolo 15:00. Růženec začíná v 15:30 a mše svatá pak v 16:00.

Na pout' a všechny poutníky se těší Vladimír Letocha.

Tradiční pout' do Mariazell

Mariánské poutní místo Mariazell se nachází ve střední Evropě na severním okraji Alp v rakouské spolkové zemi Štýrsko. Česká mše svatá s hudebním doprovodem pro naše poutníky je zde naplánovaná ve 14:30. Během cesty se zastavíme na poutním místě Maria Taferl.

KDY: středa 8. května 2019, svátek Panny Marie, Prostřednice všech milostí

ODJEZD: v 5 hod. u plaveckého stadionu na Lesné

PŘÍJEZD: předpokládán v 22 hod.

CENA: 500 Kč

Tato částka se bude vybírat s údaji (příjmení, jméno, telefon, bydliště, datum narození, rodné číslo, číslo občanského průkazu nebo pasu, zdravotní pojišťovna) od neděle 24. března 2019 do neděle 14. dubna 2019 v době 10:00-10:30.

Zájemci o tuto pout' si vezmou s sebou platný cestovní doklad, kartu zdravotní pojišťovny, láhev na vodu a EURA.

Případné dotazy zodpoví

Elen Číková (tf. 739 490 752,

e-mail: E.Cikova@seznam.cz)

Marie Číková (tf. 733 188 920,

e-mail: Mcikova@seznam.cz)

K PAMÁTCE PAVLA ŠVANDY

V říjnu roku 1981 přinesla rozhlasová stanice Svobodná Evropa (pro později narozené: stanice založená Kongresem USA pro šíření svobodných informací v nesvobodných zemích; vysílání v češtině z Mnichova bylo na území tehdejšího Československa komunistickou mocí rušeno, jeho poslech byl proto možný jen v méně obydlených oblastech) zprávu, že na dně propasti Macocha bylo nalezeno tělo Pavla Švandy. V důsledku cenzury a velmi složitého ověřování informací referovaly prvotní zprávy Svobodné Evropy o této události nepřesně v tom smyslu, že šlo o brněnského komunisty umlčovaného spisovatele Pavla Švandu. Záhy se ukázalo, že se jednalo o jeho jmenovce, dvaadvacetiletého studenta brněnské Fakulty architektury VUT, který byl v brněnských kruzích znám jako zapálený křesťanský aktivista. Jeho smrt šokovala všechny, kteří se domnívali, že politické vraždy jsou spojeny s dobou padesátých let, a v době let sedmdesátých a osmdesátých se režimu nepohodlní občané „pouze“ zavírají, či jinak perzekvují. O vyšetřování smrti Pavla Švandy nebyly z tehdejších oficiálních míst žádné informace. Stanice Svobodná Evropa, která se tématu dlou-

ho věnovala, později zveřejnila informaci, že komunistické orgány umožnily Pavlu Švandovi krátce před jeho smrtí vycestovat do Itálie, odkud se vrátil, dle vyjádření jeho nejbližších, pln radosti a očekávání. Pak už o případu až do roku 1989 nebylo slyšet, měl upadnout, podobně jako mnohé případy z padesátých let, do zapomnění. To by se možná i stalo, jedna nečekaná okolnost však učinila tento případ přece jen známějším. Mnozí si asi vzpomenu na překvapení, když jsme se v roce 2003 dozvěděli, že novým kardinálem byl jmenován Tomáš Špidlík, rodák z Boskovic. Toho komunistický převrat v roce 1948 zastihl na teologických studiích v zahraničí, odkud se již nemohl vrátit do své vlasti, a proto byl u nás širší veřejnosti téměř neznámý. Pro pamětníky násilné smrti Pavla Švandy však ještě větší překvapení následovalo poté, co se ukázalo, že pan kardinál byl jeho prastrýcem, a ona Švandova návštěva Itálie krátce před smrtí byla směřována i za ním. Vypadá to téměř jako příběh detektivní, kdyby nebyl tak smutně skutečný. Připomeňme proto některé základní údaje, které se podařilo shromáždit díky všem těm, kteří nechtěli nechat Švandovu smrt spát.

Pavel Švanda se narodil v roce 1959 v Opavě. Vyrůstal v duchovně bohatém prostředí spojeném především s ochotnickým divadlem a četbou knih. Oblast jeho zájmů však byla mnohem širší, zahrnovala také třeba dopravu, nebo urbanismus. Pro své další směřování si nakonec zvolil průmyslovou školu stavební. Na začátku Pavlova středoškolského studia zasáhla Švan-

dovu rodinu tragédie: při opravě rodinného domku nešťastnou náhodou zahynul Pavlův otec. Pavel se tak stal v pouhých patnácti letech jediným mužem v rodině, což ho předurčilo k předčasné osobní odpovědnosti za sebe i druhé.

V roce 1978 přichází do Brna, kde je po absolvování průmyslovky přijat na zdejší Fakultu architektury k dalšímu studiu. Příchod na vysokou školu ještě rozšířil okruh jeho zájmů a aktivit. Začíná se zabývat filozofií a pokouší se vydávat vlastní časopis, který je však pochopitelně komunistickými úřady zakázán. Postupně se seznamuje se studenty, kteří jej přivádí do společenství evangelické a katolické mládeže. V tomto prostředí nachází své místo jako vzdělaný a respektovaný diskutér, kritický vůči poměrům v nesvobodné zemi. Švandovy úvahy na rozmanitá témata poukazují na jeho neobyčejnou vyspělost a rozhled. Měl odvahu se kriticky zamýšlet nad komunisty tabuizovanými tématy, jakými byl třeba odsun německy mluvícího obyvatelstva z naší země, k čemuž ho inspirovalo tajné shlédnutí (tehdy zakázaného) filmového dramatu *Adelheid* režiséra Františka Vlácilá. Přirozeným vyústěním jeho aktivit bylo, že se dostává do kontaktu s lidmi z prostředí Charty 77 a dalších disidentských uskupení. Zapojuje se do přepisování samizdatové literatury, náboženských textů a zpráv informujících o útlaku věřících (mezi jinými o násilné smrti tajně vysvěceného kněze Přemysla Coufala). Na začátku roku 1981 se seznamuje se svojí láskou Annou. Pavlův čas se však přitom již neúprosně krátí.

Již dříve, na podzim 1980, podává s pěti spolužáky žádost o devizový příslib pro cestu do Itálie (opět pro později narozené:

jednalo se o povolení výměny naší tehdejší měny za měnu zahraniční při výjezdu na „západ“, kromě toho však bylo třeba požádat ještě o tzv. výjezdní doložku; smyslem těchto procedur bylo znemožnit cestování běžným občanům jinam, než do komunistických zemí). K velkému překvapení Pavel Švanda všechna potřebná povolení (jako jediný) dostal. Ze svého pobytu v Itálii si vedl deník, mj. o návštěvě rádia Vatikán, kde se setkal s redaktorem tohoto exilového rádia P. Josefem Čuprem, a pak pochopitelně i o návštěvě prastrýce Tomáše Špidlíka na faře v Dobiaccu, kde se seznámil i s dalšími představiteli tehdejšího katolického exilu.

Po srpnovém návratu do Československa Pavel Švanda dospívá k několika zásadním rozhodnutím ohledně svého osobního života a náboženského hledání. Pravidelně se vídá s Annou, pomáhá sestře při její diplomové práci, jezdí za maminkou a samozřejmě píše a čte (podle svých osobních záznamů přečte od svého návratu z Itálie více než 10 knih, jako poslední – více než symbolicky – knihu Bible a český národ). V pátek 2. října hledá svoji Aničku, nezastihne ji však, tak jí alespoň napíše vzkaz ohledně dalšího setkání, svůj poslední. Protože podle svých slov spěchá za babičkou do Boskovic, nechá se podepsat na přednášce a orazít si stravenky na pondělí. Pak už ho živého nikdo z blízkých ani spolužáků nespátří. Ti ho v dalších dnech shánějí, ale marně. V sobotu 10. října 1981 je nalezen mrtvý na dně propasti Macocha.

Vyšetřování smrti Pavla Švandy bylo ukončeno závěrem, že šlo o sebevraždu. Tomu ovšem nikdo z jeho blízkých nikdy neuvěřil. Až teprve po roce 1989 se při obnoveném zkoumání ukázalo, že se kolem původního vyšetřování smrti Pavla Švan-

dy pohybovaly osoby s vazbami na komunistickou Státní bezpečnost (StB). Jako nejpravděpodobnější verze se pak ukázala ta, že StB ho po návratu z Itálie opakovaně kontaktovala a vyslyšala. Vzhledem k brutalitě tehdejších výsledků se mohlo stát, že při jednom z nich došlo ke smrtelnému zranění Pavla Švandy, které se StB pokusila skrýt fingovanou sebevraždou. Skutečné pachatele se však po tak dlouhé době (a při neexistujících, patrně zničených záznamech) najít nepodařilo.

Aby si později narození čtenáři udělali představu o době osmdesátých let, kterou nám dnes někteří politici a umělci (zejména ti pravidelně vyznamenávaní současným prezidentem) líčí jako téměř idylickou, uveďme vzpomínku na jednoho z těch, který zažil metody StB jen proto, že nechtěl, podobně jako Pavel Švanda, nic jiného, než žít svobodný život: „Standu zhruba ve stejnou dobu sbalili do auta a jeli s ním na Blansko, na Macochu. Ptali se ho, jestli toho nechce nechat, jestli chce dopadnout jako Švanda. Standu říkal, že to bylo takové zvláštní, že s tím byl smířený, myslel si tak z devadesáti procent, že ho tam hodí. No ale pak odbočili a zastavili v lese, tam ho zmlátili, polili páchnoucí kyselinou máselnou a najížděli do něj autem.“ Tato vzpomínka a některé další zde uvedené údaje jsou převzaty z knihy Slunci vstříc od Ivo Ondračky, věnované památce Pavla Švandy. Kniha představuje obdivuhodný počín, poněvadž kromě řady faktických údajů obsahuje také ofocené fragmenty z deníku Pavla Švandy dokazující, jak neobyčejný člověk to byl. Zachycuje také jeden pozoruhodný postřeh spolužáka Pavla Švandy, který si při pátrání po něm možná jako první připustil, že jeho kamarád už neži-

je. Švandova svobodná a aktivní existence v tehdejších totalitním režimu mu totiž najednou začala připadat prostě nemožná.

Na život a smrt Pavla Švandy by se nemělo zapomenout ze stejného důvodu, jako se nezapomnělo na tragický osud P. Josefa Toufara. Bylo to především zásluhou enormního osobního nasazení básníka a publicisty Miloše Doležala, který se již v dobách komunistické totality rozhodl objasnit smrt čihoštského faráře, a také P. Tomáše Petráčka, akademického kaplana při kostele Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové, který je postulátorem procesu blahorečení P. Toufara. Smrt Pavla Švandy, i přes úsilí řady jedinců, zůstala dodnes neobjasněna. Možná ale právě proto nám obzvláště nyní naléhavě připomíná, kde hledat zlo, které naši současnou společnost rozděluje a tím i ochromuje. Vláda existuje jen kvůli podpoře komunistů, kteří za ni na oplátku požadují otevřenou rehabilitaci svého předlistopadového vládnutí (požadavek na zdanění navráceného církevního majetku je jen viditelnou špičkou skrytého ledovce). Spoléhat přitom na ubezpečování předsedy vlády, že tomu tak není, je naprosto iluzorní. O jeho mravní integritě dostatečně vypovídá fakt, že sám byl (a to již v době smrti Pavla Švandy) členem komunistické strany potlačující všechna občanská, lidská a náboženská práva. A konečně samotný prezident dennodenně ukazuje svým příznivcům a následovníkům, jak prospěšné může být povýšit účelovou lež nad pravdu, cynismus nad soucit a pomstychtivost nad odpuštěním.

Ten, kdo očekával z oficiálních duchovních míst jasný postoj k tomuto zlu, postupujícímu naší společnosti, musel být zklaman. Za hlavního nepřítele naší společnosti

jsou naopak některými duchovními autoritami opakovaně označovány skupiny občanů, které údajně ohrožují naše „tradiční“ hodnoty. Tím se dostávají do názorového souznění s těmi, kteří využívají podobné rétoriky pro účelové dosažení svých cílů, často vzdálených od skutečných křesťanských zásad (mezi tyto cíle bezpochyby patří také bagatelizace, či dokonce obhajoba předlistopadového komunistického režimu, který naši společnost poznamenal na dlouhá léta především v mravním smyslu). Na druhé straně veřejně zaznívají i opačné názory řady duchovních a dalších respektovaných osobností. Proto již samotná skutečnost, že lidé jako Miloš Doležal či P. Tomáš Petráček představují svými občanskými postoji protiklad k oficiálním církevním stanoviskům, by měla vést všechny, kterým záleží na dalším směřování katolické církve u nás, k hlubokému zamyšlení.

Odkaz Pavla Švandy je pro dnešní dobu naléhavější, než by se mohlo zdát. Již tím, že zatímco dvaadvacetiletý život vyhasl dříve, než mohl naplno zazářit, jeho vrazi (či ti, kteří jeho smrt zavinili) pravděpodobně stále v klidu žijí nepovšimnutí mezi námi. A společně s nimi tu žije i řada dalších, kteří jako uniformovaní či neuniformovaní příslušníci komunistických

represivních složek mlátili a zavírali svobodomyšlné občany této země. Ten nejnámější z nich dokonce nedávno dostal vyznamenání od Českého svazu bojovníků za svobodu. V tomto smutném výčtu by se dalo dlouho pokračovat, přesto to však větší část naší společnosti nevnímá jako zásadní problém, a cítí se být ohrožena odjinud. Snad právě v tuto dobu mohou všichni ti, kteří se s tímto stavem nehodlají smířit, hledat oporu u Pavla Švandy, člověka čestného, hledajícího pravdu ve světě lži, člověka odvážného, přitom však odpovědného.

Víra v Boha s sebou nese kromě jiného také naději, že žádná oběť ve jménu dobra není zbytečná. Oběť Jana Palacha a Jana Zajíce se naplnila o dvacet let později, kdy jejich již téměř zapomenutý odkaz pomohl mnoha lidem překonat strach a postavit se zlu. Stejně tak oběť Pavla Švandy se nerozplynula, a jen Bůh ví, jaký byl její smysl, a kdy i ona dojde svému naplnění.

Otevření či skrytí sympatizanti bývalého komunistického režimu, kterých je u nás více než dost, by podobné příběhy nejraději vytěsnili z paměti našeho národa. Hlavním důvodem sepsání této vzpomínky na Pavla Švandu bylo, aby se tak nestalo.

Jan Čermák

SEKULÁRNÍ FRANTIŠKÁNI MEZI NÁMI

Všichni určitě vědí, že naši husovickou farnost spravují bratři františkáni. Patří k 1. řádu Řádu menších bratří (Ordo Fratrum Minorum – OFM). Známe i sestry klarisky, které žijí v klášteře v Soběšicích, tj. 2. řád. V kostele potkáváme školské sestry. Přísluší ke 3. řádu sv. Františka.

Chtěla bych vás seznámit i s naším bratrským společenstvím Sekulárního františkánského řádu (SFŘ). Možná jste o nás slyšeli jako o terciářích. Toto označení už není platné od roku 1978, kdy jsme přestali náležet ke 3. františkánskému řádu a jsme členy samostatného Sekulární-

ho františkánského řádu na základě bully Svatého otce Pavla VI. Tehdy vznikla nová řehole našeho řádu. 40. výročí jejího vzniku se chystáme oslavit obnovením svých profesních slibů v březnu 2019 na setkání našeho místního bratrského společenství (MBS). (Rok profese byl zahájen 24. 6. 2018.)

V husovickém společenství máme devatenáct členů s profesním slibem a jednu členku ve formaci, která svůj profesní slib složí 2. neděli v březnu. V tento den také my ostatní obnovíme svůj profesní slib. V našem společenství je jeden přidružený člen a řadí se k nám i šest členů s profesním slibem z Podolí.

Komu je náš řád určen? Jsme pro ty, kdo nežijí řeholním životem v klášteře, ale ve svých rodinách a zaměstnáních. Duchem svatým jsme byli povoláni k tomu, abychom žili františkánskou spiritualitu také na těchto místech. Jsme řád, nikoliv volné spolčo, a tak máme svoji řeholi a konstituce. Profesním slibem se zavazujeme žít evangelium cestou sv. Františka z Assisi v co největší dokonalosti. Nově přichází zájemci o vstup do řádu a později o složení profese se s františkánskou spiritualitou seznamují ve formaci.

Na prvním místě je pro nás rodina. Sv. František si velmi cenil rodinného života, proto si nepřál, aby muži, kteří už založili manželství a které tato spiritualita oslovila, opouštěli rodiny, aby ho následovali. Proto založil 3. řád, kam jsme patřili od jeho vzniku v roce 1221 až do roku 1978.

Naším posláním je bránit Kristovo evangelium proti satanovi v sobě i ve světě. Bez spojení s Kristem a bez jeho milosti to není možné. Účinným prostředkem jsou pro nás modlitby různého dru-

hu – liturgické, modlitba církve i osobní v skrytu duše, v kontemplaci. K vítězství nad nepřítelem nám pomáhá požehnání našeho otce a zakladatele sv. Františka. Díky zbožné úctě k němu dostáváme účast na Kristově milosti, na níž měl on sám tak velký podíl.

Zbraně křesťanů jsou pravda a spravedlnost. My, synové a dcery sv. Františka, máme víc než ostatní křesťané používat tyto zbraně. Snažíme se hlouběji proniknout do evangelia i do způsobu života sv. Františka, který dospěl k dokonalému spojení s Pánem v lásce. Příčinou každé lásky je totiž poznání. Nelze milovat to, co neznáme. Naopak příčinou každého zla je nedostatek poznání. Chceme dosáhnout co nejdokonalejší lásky, která stojí nad všemi ctnostmi, po vzoru našeho zakladatele sv. Františka. Dokonalá, správná a svatá je jen ta, která hoří světlem pravdy a spravedlnosti. Milost Kristova osvěcuje a oživuje. Pravda není ničím jiným než milostí Ducha svatého. „Přiblížte se Bohu, který je světlem a pravdou a vaše tváře budou osvětlené.“ Před září tohoto světla satan prchá, a tak pro nás bude uchráněno Boží království, evangelium Kristovo. Sv. František byl dokonale naplněn Duchem svatým, netoužil po ničem víc, než se spojit s Tím, který je Cestou, Pravdou a Životem. Vyznávat a dokonaleji praktikovat evangelijní svatost, tj. dokonaleji následovat Krista je i naším cílem. A to nejde bez pokory, tedy bez spravedlnosti, bez uznání svrchovanosti Boha a naší malosti. My, kteří následujeme sv. Františka, věříme v požehnání Boží i našeho zakladatele. Takto vyzbrojeni žijeme své povolání v praktickém každodenním životě, doma i na veřejnosti.

Naše nová řehole byla vyhlášena 24. 6. 1978, ale připravovala se už od roku 1966. Zdůrazňuje dva pilíře: návrat ke kořenům a pozornost vůči Duchu svatému ve znameních doby. Máme usilovat o budování bratrštějšího soužití, být opravdovými šířiteli spravedlnosti a pokoje a hlasateli radosti a naděje.

A jaké jsou kořeny původního řádu kajících založeného sv. Františkem z Assisi? Spiritualitu kajících lze shrnout takto: kající život, život modlitby, život ve společenství. Základní prvky kajícího života tehdy představovaly život podle evangelia, bratrský život, život bez vlastnictví, život modlitby a kajícího, vztah k hierarchii, manuální práce a almužna. Dokonalá radost, pohostinnost, vztah k chudým ve společnosti, přiblížení se k laikům, bra-

trské společenství je považováno za zdroj spirituality a svatosti.

Každý z věřících má skryté vlohy, aby specifickým způsobem přinášel Evangelium do života a život do Evangelia. Jen je objevit a žít každodenní život se všemi jeho krásami a dopomáhat k tomu i druhým; otevřít se a najít způsob, jak žít své poslání v církvi, se sousedy, ve společnosti, v práci, ve volném čase, mezi chudými a potřebnými. Není ve vašem okolí nebo dokonce mezi nejbližšími v rodině někdo hladový, žízňící, a to nejen materiálně, ale i duchovně, kdo touží být obdarován láskou? Cílem našeho řádu (a proč ne všech věřících), je být svatí, ukázat světu Boží lásku, zlepšit životy ostatních, přivést je blíž k Bohu.

Pokoje a dobro!

TL.

PTÁME SE FRANTIŠKÁNŮ ANEŽ DŽASTYN PORADNA

Bratr Justin nebyl nadšený, když jsme mu řekli, jak chceme pojmenovat naši novou rubriku. „Nejsem žádný vševěd, natož poradce,“ opáčil. Přesto jsme ji tak nazvali. Chceme totiž s nadsázkou navázat na časopisy pro dospívající, kde se v podobných rubrikách mohou mladí zeptat na skutečně cokoli, co je zrovna trápí. My se tu samozřejmě nebudeme věnovat milostným tablům teenagerů. Pokud však máte nejasnosti ve věrouce, nedovedete si vyložit nějakou pasáž Bible a bojíte se zeptat přímo, máte nyní jedinečnou příležitost. Své otázky nám můžete posílat na mail srdicko.husovice@seznam.cz nebo i esemeskou na číslo 603 789 806. Jméno tazatele zveřejňovat nebudeme. Na první otázku odpovídá bratr Justin.

Proč volá Pán Ježíš na kříži „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

Tato otázka je nasnadě, neboť zmiňovaná Ježíšova slova staví některým věřícím Boha Otce do nepříznivého světla. Slova, která Pán volá z kříže, jsou prvními slovy 22. žalmu. Moc doporučuji si jej teď, v po-

stní době, celý přečíst a prorozjímat nad ním. Ačkoliv vznikl několik století před Ježíšovým příchodem, dokonale vykresluje Ježíšovu situaci na kříži, předobrazuje jeho oslavení, vznik prvních církevních obcí, ve kterých se bude slavit Eucharistie. („Pro něj ho budu chválit ve velkém shromáždě-

ní... chudí se najedí do sytosti“) a rozšíření Církve do celého světa („Rozvzpomenou se, k Hospodinu se obrátí všechny končiny země“). Tak 22. žalm charakterizuje Benedikt XVI. ve své vynikající knize Ježíš z Nazareta II. A samotný žalm prorocky předpovídá vykoupení světa Mesiášem. Proto je „mesiášský“ i nazývaný.

Ale proč Ježíš volá tato slova? Můžeme pouze dedukovat:

V apoštolském vyznání víry říkáme, že Ježíš po své smrti „sestoupil do pekel“ – přesněji „do předpekli“, a vysvobodil a vyvedl odtud duše spravedlivých, kteří tam „byli uvězněni“ (1. Petr 3,18). Stručně to říká nový katechismus: „Místo pobytu mrtvých, kam Kristus sestoupil, nazývá Písmo ‚předpekli‘, židovsky ‚šeol‘ nebo ‚hades‘, protože ti, kteří tam jsou, jsou zbaveni patření na Boha. Takový je totiž až do příchodu Vykupitele osud všech mrtvých, jak zlých, tak spravedlivých“, viz katechismus str. 170–171. Aby mohly být jejich duše vykoupeny, vzal na sebe Ježíš jejich viny i tresty, kterými jsou tato odloučenost od Boha a opuštěnost a vytrpěl je. Ježíš trpěl za všechny lidi, za všechno spáchané zlo – minulé, současné, i budoucí. Jistě se nám při shlednutí některých historických nebo i současných dokumentů vynořily někdy otázky: Jaká je nebo bude věčnost – „šeol“ – takových lidí, jako byli třeba Herodes,

Lenin, Stalin, Hitler, vykonavatelů jejich rozkazů nebo různých strůjců a pachatelů genocid, propagátorů potratů apod.?

Benedikt XVI. ve výše zmíněné knize ještě rozšiřuje oblast působnosti Ježíšova zvolání: „Není to nějaký výkřik opuštěného člověka. Ježíš se modlí velký žalm trpícího Izraele a pojímá tak do sebe nejen utrpení celého Izraele, ale i všech lidí tohoto světa, trpících skrytostí Boha. Sám nese před Boží srdce bědný křik světa, který nepřítomností Boha strádá. Identifikuje se s trpícím Izraelem, s lidstvem trýzněným „temnotou Boha“, pojímá do sebe jeho křik, bídu, celou jeho bezmoc a tím je zároveň proměňuje“, píše papež Benedikt.

Podobně bývá vykládáno i Ježíšovo zvolání „Žízním!“ (Jan 19,28). Lidé žízní po Boží lásce, ačkoli se jim její Pramen sám nabízí a „kopou si rozpukané cisterny, které žádnou vodu nemohou udržet“, jak říká v Písmu sám Hospodin. A on zase žízní po lásce nás, lidí. To má být ukryto v tomto Ježíšově zvolání.

Slova „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil“ však nejsou posledními Ježíšovými slovy na kříži. Posledními tradovanými jsou slova: „Je dokonáno“ (Jan 19,30) a opět slova žalmu: „(Otče) do tvých rukou svěřuji svého ducha, Hospodine, věrný Bože, ty mě vysvobodíš!“ (Lk 23,46 → Žl 31,6).

FARNÍ UDÁLOSTI

11. 4. Zpovědní den farnosti před Velikonocemi

14. 4. Křížová cesta v přírodě

19. 4. Křížová cesta ve městě

4. 5. Farní pouť do křtin

24. 5. Noc kostelů

KNĚŽÍ V HUSOVICKÉ FARNOSTI V DOBÁCH NESVOBODY

Vzpomínka Anny Motkové na kněze Ladislava Matyáše

Maturovala jsem v roce 1947. Na gymnáziu nás učil Dominik Pecka a Ladislav Matyáš, to pro nás moc znamenalo. Když měl Ladislav Matyáš ve škole dozor, bylo kolem něho zvláštní fluidum. Jako holky jsme z něho byly pryč. Míval nádherné promluvy i kázání. Během války například řekl: „Jděte za krásným rovným křížem, ne za pokřiveným.“ To je důležité, mělo by se to vědět. Kostel byl tehdy úplně narvaný. Cítila jsem, že se v té chvíli o něj všichni bojíme. Naštěstí se nenašel nikdo, kdo by ho za to udal.

Ladislav Matyáš učil i mého staršího bratra, také on měl na něj krásné vzpomínky. Už v primě s ním studenti hovořili latinsky. Později pak mého bratra pohrůžoval.

Matyáš vždycky říkával, že konec války připadne na mariánský svátek. A válka skutečně skončila 8. 5., na svátek Panny

Marie, Prostřednice všech milostí. Rusové pak sice konec války slavili vždy devátého, ale já jsem věděla, že to bylo osmého.

Anna Motková

Vzpomínka Františka Kulíška na Jaroslava Albína Kvitu

Narodil jsem se na Slovensku. Můj otec ovšem pocházel z Moravy, a tak jsme v roce 1939, po vzniku Slovenského štátu, museli ze Slovenska odejít. Nový domov jsme našli v Husovicích.

Kvita byl kněz, který měl kamarádskou povahu, ve farnosti byl velmi oblíben. Sdružoval mládež, chodil s mladými na výlety na Hády, kde jsme se v jezeře Jordán i koupávali. Organizoval fotbal, ten se tehdy hrával na dvoře Orlovny. Kvita jezdil s mladými na výlety po okolí Brna, třeba do Soběšic. Později v 50. letech ho jako ostatní kněze zatklí.

František Kulíšek

SRDÍČKO

zpravodaj brněnských římsko-katolických farností Husovice a Soběšice

Vydavatel a místo vydávání: Římskokatolická farnost u kostela Nejsvětějšího Srdce Páně, Brno-Husovice, Vranovská 766/103, 614 00 Brno, IČ: 64327370

Kontakt: srdicko.husovice@seznam.cz

<http://www.farnost-husovice.cz>

Četnost vydávání: **dvouměsíčník**

Ročník, číslo a den vydání: **XXI, 1/2019, 31. 3. 2019**

Redakční rada: **Miroslav Boudný; Martin Čermák; Veronika Čermáková; Jan Kapistrán Gajdoš, OFM; Ondřej Špetík; Markéta Špetíková (šéfredaktorka)**

Vychází výlučně pro vnitřní potřebu vydavatele. Neprodejné. Neprošlo jazykovou úpravou.

Uzávěrka tohoto čísla byla dne 18. 3. 2019.